

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Stuprum virgini profanæ, sacræ, aut filiæ spirituali inferentium pœnæ.
cap.xiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

a c. 1. *ib*
gl. s. *Hoit. 10.*
And. & Pa-
nor. de cler. cō-
ingat.
b d. c. 1. et *ibi*
gloss. et *DD. de*
cleric. cōingat.
c c. 2. *ib*
Panor. Qui
cleri. vel voca-
tes. & c. & c.
si quis sacro. in
fin. 27. q. 1.
d *Panor. in c.*
at si clerici. de
iudic. & in c.
ut clericorum.
de vit. & ho-
nest. cler. & in
ca. de adult. et
Paul. Grill. in
tract. de pœn. et
Diaz. in pract.
erim. cap. 77.
e c. si qua *mo-*
nastrarum. c. si
quis Episcopus
c. h. virgo. c. vir-
ginibus. 27. q. 1.
f *Panor. in c.*
at si clerici. de
iudic. et in c. pe-
nit. de purgat.
can. et in c. mo-
nastraria. c. ut
clericorum. de
vit. et hon. cler.
bippol. in repe-
tit. l. omnia. c.
de rapt. virg.
Grill. in tract.
de pœnis. &
Diaz. in pract.
erim. can. c. 75.
g c. si quis *Epi-*
scopus. 27. q. 1.
h c. si quis *Epi-*
scopus. 27. q. 1.
i c. si quis *Epi-*
scopus. 27. q. 1.
k c. si quis *Epi-*
scopus. 27. q. 1.

fit, distictione ecclesiastica compelluntur. Sed in subdiaconatu & alijs superioribus ordinibus uxores cepisse noscuntur, eas uxores dimittere, & penitentiam agere de commisso per suspensionis, & communicationis sententiam iure veteri pontificio compellendi quoque sunt, cum iuramento quod eas vias ad se non recipient, neque admittent.

Stuprum virgini profana, vel sacra, aut filie spiritus inferentium poena. CAP. XLII

Cum eo pro dolor, multorum ecclesiasticorum deuenit impietas, & luxuria, ut non tantum libidinem suam scortis explere, virginibus deflorare non formident, siue illae sacrae, siue profanae sint, quae illis debeatur poena dicendum est. Quae indubitata sit, non minorem poenam debentur ijs, qui virginem constuprauerint, quam alijs scortatoribus, de quibus abunde supra egimus. Illi tamen singulariter de hoc crimine tradunt Doctores, quod clerici sacris initiati virgini profane vitium obnoxii prater depositionem, & ultra dotem, quam retinentur soluere, imponenda sit illis poena pecuniae vel corporalis, ut scilicet fustibus caedantur.

Si vero virginem sacram deflorauerint, ad ordine sacro deponendi sunt, & priuandi omnibus beneficijs, & detrudendi in arctum monasterium, seu cellam, ad agendam poenitentiam iuxta personam, quantum ad delicti continuationem, & scandalum populi datum. Siquidem in sexta generali Synodo constitutum est: Si quis Episcopus, presbyter, diaconus, aut subdiaconus, aut lector, aut psalmista, aut organista cum muliere sanctificata Deo moechatus fuerit, et naturae. Et cum Deo consecratarum foeminae corpora per votum propriae sponsionis, & verba sacrosanctis, Deo consecrata sint templa, ideo violationem sacrilegi, & iuxta Apostolum filij perditionis dicuntur. Vnde in concilio Tiburicensi: Virgines sacris se quosdam temere sociare cognouimus, quos ad Deum propositum, incesta fœdera sacrosanctis miscere, quos protinus aequum est à sacra communione

temdi, & nisi per publicam, probatamque poenitentiam omnino non recipi: sed tamen his viaticum de saculo transeuntibus, si dignè poenituerint, non negetur. Atque hoc ipsum eisdem penè verbis prius à Gelasio Papa constitutum fuisse sic legitur ^a:

a in constitut cap. 20. et c. si quis sacro. 27. q. 1.

Si quis verò sacro velamine consecratam in coniugium duxerit, & post dictum Deo propositum, incerta fœdera sacrilegâq; miscuerit; protinus est a quomodoa sacra communione detrudi: & nisi per publicam, probatamque poenitentiam omnino non recipi. Si poenitentiam, transeuntibus de saculo viaticum non negetur. In Chalcedonensi concilio ca. 17. hoc perpetrantes excommunicantur: consentibus autem auctoritate Episcopi misericordia largiatur. Item in epistola Syrici Papæ ca. 7: Velata & Deo consecrata, si abiectione sanctitatis clanculò sacrilega contagione se intulerint, & illicitis complexibus publice, & liberè seque procreauerint; has nuptias detestabilesque personas, à monasteriorum catu, ecclesiarumque conuentibus eliminandas esse, iudicatum est, quatenus detrusa operibus tantum facinus continua lamentatione detestentur. Vnde & verbo Domini, & canonica auctoritate in hac sacra Synodo præcipimus, vt omninò separentur, & iuramento colligentur, vt vterius non sub uno colabirent tectio ^b.

b c. si quis sacro. 27. q. 1. c. in nouel. cons. 123. de sanctiss. episcop. et c. si quis rapuerit. 27. q. 1.

Iustinianus verò Imperator sanxit ^c: Si quis rapuerit vel sollicitauerit, vel corruerit monacham, vel aliam mulierem religiosam vitam, vel habitum habentem; bonâ ipsius, & eorum, qui huiusmodi secleris communitate contaminati sunt, à religioso loco vendicentur, in quo talis mulier habitabat, per religiosos Episcopos, & economos, & præsides prouinciarum, & officiales eorum ipsi autem capitali periculo subijciantur. Mulier autem vbique inuestigetur, & cum suis rebus monasterio captiua tradatur. Si autem diaconissa fuerit, & legimos habens filios, pars legitima liberis eius præcipitur: Hoc ipsum autem lauius continetur & explicatur Imperatore Iustiniano in l. raptores virginum. C. de episcopis & cler. & in l. vnica. C. de raptu virg. vbi hac causam ponit istiusmodi seueræ animaduer-

Ff iij lionis.

*Cur virginum
sacrarum vio-
latoris grauius
et seuerius a-
liis puniatur.*

a *si quis non
c. de Episc. et
cler.*

*Virginum sa-
crarum vio-
latores cepit ple-
tendi sunt.
b in c. mona-
stera. de vit. et
honest. cler.*

*e Io. And. et
Panor. in d. c.
monasteria et
idem Panor. in
c. tu nobis. in
glos. 1. de ap-
pellation. et
glos. in §. fin.
in auben. de
defens. ciuit.
d glos. in c. vir-
ginibus. 27. q.
1. Panor. in d.
c. monasteria.
et in ca. si fi-
clerici. de iudic.
Poena remba-
bitis cum filia
sua spiritali.
e c. poenulis. 30.
q. 1.
f c. omnes. 30.
q. 1.*

tionis; quod non solum crimen hoc ad iniuriam ho-
minum, sed etiam ad ipsius omnipotentis Deimpe-
rentiam committitur, maximè cum virginitas vel co-
stitas corrupta restitui non possit. Tum etiam, quod
nec ab homicidij crimine huiusmodi raptores, & ca-
ruptores sint vacui. Imperator verò Iouianus
& perpetua lege cauit^a; vt si quis non dicam rap-
sed attentare tantummodo iungendi causa man-
nij sacratissimas virgines ausus fuerit, caput
feriatur.

Vnde & Alexander tertius studiose volens pre-
uere, ne sacrarum virginum vlla à clericis temerè
desfloratio, in concilio Lateranensi statuit & decreuit.
Monasteria sanctimonialium si quisquam temerè
ne manifesta, & rationabili causa frequentare con-
pserit, per Episcopum arceatur: Et, si nocentes
ab officio ecclesiastico reddatur immunitas. Habet
tem poena huius constitutionis locum; etiam in
tantum monasteria huiusmodi sine manifesta, & ra-
tionabili causa, vel saltem post admonitionem capi-
pi accesserit^c: idque propter suspicionem graui-
inobedientiam, quod monitioni Superioris non
obedierit. Si verò de criminibus incontinenti perpe-
to constaret, longè grauior infligeretur poena, vti
pra dictum est, eo quod tria in hoc alia concurrunt.
lora; adulterium nimirum, quia cum sponsa Caeli
commiscetur, eamque violat: tum sacrilegium, quia
rem Deo consecratam lædit: deinde incestus, quia
sanguineam spiritualem corrumpit^d. Nam si sacerdos
vel solam hanc corruerit, vel fornicatus cum ea fu-
rit, & profana, seu laica sit, ab omni officio depri-
tur, & peregrinando duodecim annos poenitere
& postea ad monasterium ire, ibique cunctam
vitæ suæ Deo seruire secundum Cælestini Patris
cretum^e.

Et idem iudicium est de illo, qui cognouerit
rem habuerit cum illa, cuius confessionem audiuit.
omnes, quos in poenitentia suscipimus, ita nobis
spirituales filij, sicut ipsi, quos in baptismo
proinde sic poenitere debet, quomodo de filia

...ita ut non solum dignitatis honorem amittat, deponatur, verum etiam vsque ad exitum vitæ suæ, vel saltem annos duodecim continuam poenitentiam agat. Parem quoque subiturus est poenam, qui se commiscuerit cum filia spirituali ex sacramento confirmationis. Nam prædicta constitutio Cælestini Papæ generatim, & indistinctè loquitur de filia spirituali. Quia ex sacramento confirmationis talis contrahitur cognatio spiritualis, qualis ex baptismo. D. Gregorius in suis dialogis commemorat, quomodo quidam grauius, & terribiliter admodum punitus a Deo fuerit, quod filiam suam spiritualem commiscuit.

Conterum, quia publicum, & notorium satis est, quomodo clericos sacris initiatos, sed & monachos, & moniales seu virgines sacras contra vota suæ professionis, & sacros canones abiecto proposito sanctitatis, incerta foedera, sacrilegasque copulationes, non vera concubia ad explendam carnis suæ libidinem contraxerunt, & adhuc in diocesibus diuersorum Episcoporum catholicæ suæ Maiest. subiectis hæerere, & habitare non inconsultum foret, ut publico edicto illis declararetur, & pronuntiaretur, istiusmodi eorum concubina esse vera, neque legitima matrimonia, sed illicita, profanas, sacrilegas, atque incastruosas esse copulationes, & nusquam tolerandas: & anathematizatos omnes, qui ita contraxerunt, esse innexos, proinde inde susceptas illegitimas esse, nec aliter quàm illegitimas, & nothas habendas, ac proinde hereditario nomine parentibus suis neque in mobilibus, neque in immobilibus succedere posse, aut debere; sicut in provinciali concilio Treuirensi celebrato anno 1548. & Colonienfi celebrato anno 1549. dum clerus Germaniæ reformaretur sub Carolo V. Imperatore, declaratum, & pronuntiatum fuit: Quia ut D. Augustinus inquit, lapsus, & ruina à castitate sanctiore, quæ inquitur Deo, adulterijs sunt peiores. Si enim (quod modo dubitandum est,) ad offensionem Christi perierit, cum membrum eius fidem nõ seruat marito, quanto grauius offenditur ipse Deus, cum illi ipsi non

Ff iij serua-

a d. c. omnes, et c. fin. 30. q. 1. b Panor. in c. fin. de purgat. can. Felin. in c. at si clerici. de iudic. Et ibid. Decius. c. c. de cognat. spir. in 6. d lib. 4. cap. 32. Et suo par. 5. decret. cap. 58. et Burchar. lib. 17. decret. cap. 47.

e cap. 8. de her. no vidu. Et c. nuptiarum, 27. q. 1.

feruatur fides, in eo quod exigit oblatum, quod non exegerat offerendum. Cum enim quisque non relictis quod non imperio compulsus, sed consilio commotus vouit, tanto magis fraudati voti auget iniquitatem, quanto minus habuit vouendi necessitatem. Hinc continentia expetita, & electa, & voto debito iam non solum capeffere nuptias, sed etiam si conuenerint, nubere tamen uelle, damnabile est. Nam ut demonstraret Apostolus, ait⁴: Non cum in debuerint, nubunt in Christo, sed nubere uolunt, hanc inquit, damnationem, quoniam primam filiam fecerunt.

Quare omnes supradicti ecclesiastici, monachi & sanctimoniales monendi, & requirendi sunt, ut mandandum, & precipiendum; ut salutis sue, ac uelut periclitantur, memores, relictis falsis coniugijs, & concubinijs, postpositisque negotijs, quibus se occupauerunt: & alios omnes simul requirendo, qui communionem schismatica, aut prauorum dogmatum occasione per hanc tempestatem se ab unitate Ecclesie catholicae Romanae, extra quam non est salus, separauerunt, haresi schismateque omni abiurato, abolutionem, & reconciliationem a Sede Apostolica, uel eis quibus huius muneris delegatum est, petant; studeantque deinceps, in unitate communionis, & fidei, cum Ecclesia catholica Romana secundum priorem suam uocationem, & statum permanere. Sed cauendum ne ab hereticis, uel schismaticis ad Ecclesiam reuocatis, ministerijs diuinis statim ingerant, & sacrificijs, & populo sacramenta administrent, etiam si id, ut in re hereticorum, aut schismaticorum, sed secundum Ecclesiae catholicae ritum facere uelint, priusquam absoluti, Ecclesiae reconciliati, & officijs, ac ministerijs suis pristinis, irregularitate sublata, reuocati, damnationem grauiorem incurrant, propter irregularitatis impedimentum, quo tenentur per hanc damnationem illaqueati.